ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ŞI ASISTENȚĂ SOCIALĂ
DEPARTAMENTUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Sociologie şi Asistență Socială
1.3. Departamentul	Asistență Socială
1.4. Domeniul de studii	Asistență Socială
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	ASISTENT SOCIAL

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	TEORIE ŞI METODĂ ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf.dr. Sorina Poledna, Conf.dr. Adina Rebeleanu						
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect dr. Florina Pop, Drd. Florina Demian						
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare[1]	E, VP	2.7. Regimul disciplinei[2]	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					25
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii si eseuri					42
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități: participare la manifestări/acțiuni în cadrul comunității locale					3
3.7. Total ore studiu individual	119				
3.8. Total ore pe semestru	175				
3.9. Numărul de credite	7				

[1] Tipul de evaluare: E – examen, VP – verificare pe parcurs, C - colocviu
[2] Regimul disciplinei: **OB** - obligatorie, **OP** - opțională, **F**- facultativă

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Participare la cel putin 50% din cursuri
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participare la cel putin 70% din seminarii

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Cursul își propune dobândirea următoarelor competențe: Competențe cognitive: • să cunoască fazele procesului de asistare • să cunoască metode de intervenție în asistarea socială • să cunoască și înțeleagă caracteristicile comunicării optime în cadrul procesului de asistare • identificare, culegere de informatii, documentare și înregistrare a informațiilor, utilizând metode și instrumente specifice asistenței sociale. • analiza, interpretarea și evaluarea informațiilor din perspectiva teoriilor relevante pentru practica asistării sociale; Competențe instrumental-aplicative: • formarea deprinderilor de bază în munca cu clienții: capacitatea de a identifica nevoi și resurse, capacitatea de a interacționa cu un client în vederea construirii realției de asistență socială, capacitatea de genera obiective, un plan de intervenție și implementarea lui, capacitatea de a forma deprinderi de comunicare și de a identifica barierele în comunicare • formarea deprinderilor necesare pentru a utiliza obseravația, interviul, studiul documentelor și studiul de caz ca metode de bază în practica asistării sociale; Competențe atitudinale: • capacitatea studenților de a se raporta conștient și responsabil la domeniul asistenței sociale și ceea ce această profesie incumbă • conștientizarea de către studenți a procesualității muncii de asistare și a modului corect de raportare la posibile situații conflictuale, cu respect și atitudine nediscriminativă fată de clienți; • operaționalizarea valorilor specifice asistenței sociale în fiecare fază și activitatea din procesul de asistare socială; • analiza și interpretarea reflexivă a informațiilor și a experienței practice de asistare socială.
Competențe Transversale	• Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor șii principiilor specifice asistenței sociale • Capacitatea de a-și asuma responsabilitatea și autonomia în realizarea sarcinilor • Capacitatea de a utiliza eficient reusrsele de timp și tehnicile de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională • Capacitatea de a pune în legătură cunoștințe teoretice, abilități practice și metode proprii atât asistenței sociale, cât și unor domeniicomplementare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Parcurgerea cursului urmareşte să îi ajute pe studenţi să inteleaga şi să stabilească legatura între teoriile şi practica asistenţei sociale. Cursul este destinat înţelegerii de către studenţii anului I a fundamentelor teoretice şi practice ale asistarii sociale la nivel microsocial. Conţinutul disciplinei abordează principalele aspecte teoretice care permit interpretarea si explicarea realităţii sociale pe care o investighează şi asupra căreia intervine asistentul social.Totodata, cursul explică şi argumentează principalele modalităţi practice (metode, tehnici, instrumente) de acţiune in domeniul asistenţei sociale. Studenţii vor dobândi cunoştinţe generale care să le permită formarea deprinderilor de comunicare, familiarizarea cu metode, tehnici şi instrumente specifice practicii sociale.
Obiective specifice	Prin absolvirea disciplinei, studentul va fi capabil: - să înţeleagă procesualitatea muncii de asistare; - să conştientizeze diversitatea metodelor de culegere a informaţiilor în vederea evaluării cazurilor şi situaţiilor problematice; - să înţeleagă rolul fiecărei metode şi tehnici în raport cu scopul şi obiectivele muncii de asistare; - să se raporteze conştient şi responsabil la domeniul asistenţei sociale şi ceea ce această profesie incumbă - să conştientizeze deprinderilor de comunicare şi intervievare şi a modului corect de raportare la posibilele situaţii conflictuale; - să-şi înţeleagă şi rolurile profesionale în acord cu fazale şi obiectivele specifice practicii asistării sociale.

8. Conţinuturi

8.1. Curs

Metode de predare:

- expunere, prelegere asistată de calculator cu expunerea conţinuturilor cursurilor în format power-point, exemplificări, întrebări de evaluare pe parcurs, explicaţii, problematizări, discuţii pe baza prezentărilor şi a literaturii de specialitate

Tematica:

Procesualitatea muncii de asistare: demersul de evaluare iniţială, stabilirea obiectivelor de intervenţie, generarea planului de intervenţiei, implementarea intervenţiei şi finalizarea muncii de asistare. Contractul în asistenţa socială. Comunicarea empatică şi bariere în comunicare. Metode de intervenţie în practică socială: centrarea pe sarcină şi centrarea pe soluţie. Metode, tehnici şi instrumente în asistenţa socială: observaţia, ancheta socială, interviul, studiul de caz.

Săptămâna 1.

Procesualitatea muncii de asistenţă socială: Retrospectivă asupra particularităţii muncii de asistenţă socială. Fazele procesului asistenţial. Modelul rezolutiv (Comptom şi Gallaway). Fazele muncii de asistenţă socială după Hepworth şi Larsen.

Săptămâna 2.

Comunicarea empatică. Empatia ca mod de a fi şi ca deprindre. Utilitatea comunicării empatice în practica asistenţiei sociale. Nivele de empatie

Săptâmâna 3.

Bariere în comunicare. Bariere verbale. Bariere non-verbale. Efecte asupra muncii asistenţiale

Săptămâna 4.

Diagnosticul în asistenţă socială. Definiţie, caracteristici. Relaţia problemă-scop-sarcini

Săptămâna 5.

Contractul în asistenţă socială. Definiţie, praticularităţi ale contractului în asistenţa socială, fazele realizării contractului, clasificarea contractelor în asistenţa socială

Săptămâna 6.
Planificarea intervenției. Plan de intervenție. Intervenția directă vs intervenția indirectă în asistența socială

Săptămâna 7.
Finalizarea procesului de asistare. Metoda centrării pe sarcină.

Săptămâna 8.
Metode, tehnici şi instrumente în asistența socială. Metoda Observației: Abordări teoretice şi contextul pluridisciplinar al validării observației ca metodă de culegere a datelor ; rolul observației în munca de asistență socială.

Săptămâna 9.
Observația ştiințifică: clasificari, tipuri de observație; deprinderi de observare în contextul practicii asistării sociale.

Săptămâna 10.
Metoda Interviului: intervievarea calitativă; Interviul în asistența socială, caracteristici specifice.

Săptămâna 11.
Tipuri de interviu folosite în asistența socială, luarea notițelor, transcrierea interviurilor

Săptămâna 12.
Fazele procesului de intervievare: obiective şi deprinderi specifice fiecărei faze

Săptămâna 13.
Alte metode şi intrumente folosite în asistența socială:
Studiul de caz - metodă de culegere şi prezentare a datelor specifice asistenței sociale; Studiul documentelor; Ancheta socială.

Săptămâna 14. Abordări teoretico- metodologice: centrarea pe soluții, centrarea pe sarcină, abordarea rezolutivă, intervenția în criză.
Recapitulare

Bibliografie:

Obligatorie:
Compton, B., R., şi Galaway, B. (1989): *Social Work Processes*, California, Wadsworth Publishing Company (7-th ed.) Cap.7
Egan (1994), *The Skilled Helper*, Pacific Grove, California, p: 106-120, 180-190
Hepworth, D.H, Larsen, J.A (1993), *Direct Social Work Practice: Theory and Skills*, Pacific Grove, C.A: Brooks/Cole
Ivey,A (1994): *Intentional Interviewing and Counseling*, Cole Publishing Company.cap.1
Miley, K.K., O'Melia, M., DuBois, B. (2006), *Practica asistenței sociale*, Polirom, Iaşi, p.134-156
Parker, J., Bradley, G. (2003), *Social Work Practice: Assessment, Planning, Intervention and Review*, Learning Matters Ltd., Exeter, p: 90-95 (www.learningmatters.co.uk)
Rebeleanu, A., Roth, M., Golea, N., (2008) „Planificarea intervenției în procesul de asistență socială", în Roth, M. (coord.) *Caiet de practică pentru studenți asistenți sociali. Modele şi recomandări pentru proiecte de intervenție*, Prea Universitară Clujeană, p.23-38
Rebeleanu, A., (2008) „Centrarea pe sarcini", în Roth, M. (coord.) *Caiet de practică pentru studenți asistenți sociali. Modele şi recomandări pentru proiecte de intervenție*, Prea Universitară Clujeană, p.55-64
Rebeleanu A., 2016. "Plan de intervenție în asistența socială", in *Enciclopedia asistentei sociale*, Polirom, Editor: George Neamtu (coord), 2016, pp. 670-676
Rebeleanu Adina, Contract de schimbare, *Enciclopedia asistentei sociale*, Polirom, Bucuresti, Editor: George Neamtu (coord), 2016, P. 252-257
Roth, M. şi Rebeleanu, A 2007. *Asistența socială. Cadru conceptual şi aplicații practice,* Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca (123-129).
Tutty, L.M., Rothery, M.A., Grinnell, Jr., R.M. (2005), *Cercetarea calitativă în asistența socială. Faze, etape şi sarcini*, Ed. Polirom, Iaşi

Opțională
Alexiu, T.M. (2011) „Teorii şi aplicații în asistența socială", în Neamțu, G., *Tratat de asistență socială*, Polirom, Iaşi, p:331-406
Brill, N. (1990). *Working with People*, Longman, Forth Edition
Compton, B.R., Gallaway B. (1989). *Social Work Processes*, Wadsworth Inc.
Cojocaru, Şt. (2006): *Proiectul de intervenție în Asistență Socială,* Iaşi
Culley, S., (1991), *Integrative counselling skills in action,* Ed Sage Publications
Dafinoiu, I., Vargha, J.L. (2005), Psihoterapii scurte. Strategii, metode şi tehnici, Ed. Polirom, Iaşi, p: 114-153
Dey, I. (1995): *Qualitative Data Analysis: A User – Friendly Guide for Social Scientists*, London, Routledge
Hurubean, A. (2011), „Investigare şi intervenție în asistența socială individuală" în Neamțu, G. (coord.), *Tratat de asistență socială*, Ed. Polirom, p.503-
De Robertis, C., (1998), *Methodologie de l'intervention en travail social,* Editions Bayard, Paris
De Robertis, C., (1998), *Le contract en travail social,* Editions Bayard, Paris
Denzin, N.K. (1970): *The Research Act in Sociology* , London, Butterworths
Gomm.,R.,Hammersley,M.,Foster,P.,(edts): *Case Study Method,* London, SAGE Publications
Hoffman, K.S.& Salle, A.S. (1994). *Social Work Practice*, Allyn & Bacon.
Lukas, S. (1993). *Where to start and what to ask.* New York. W. W. Norton & Company,p.32-55
Miley, Krogsrud M., O'Melia, M., DuBois, B (2006), *Practica asistenței sociale*, Ed. Polirom, p.191-222
Muchielli, R., (1991), L entretien face a face dans la relation d aide, ESF, Paris
Nelson – Jones, R.(1993): *Practical Counseling and Helping Skills*, Cassel, London 3. ed.
Payne, M.(2011) *Teoria modernă a aistenței sociale*, Ed. Polirom, Iaşi,
Reid., W.J., (1986), *Task-Centred in Social Work*, în Turner, F. (edit.), Social Work Treatment, Free Press, p: 267-291
Roth, Maria (2003), *Perspective teoretice şi practice ale asistenței sociale,* Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca (141-249).

8.2. Seminar/ laborator

Metode de predare: expunere, dezbaterea, jocuri de rol, studiul de caz

S1 – Revizuirea cunoştințelor asimilate în semestrul I. Organizarea activităților şi sarcinilor ce revin studenților. Fazele procesul de asistență socială (exemplificare prin studii de caz).
S2 – Exersarea empatiei ca deprindere. Discrimarea conținutului, sentimentelor, comportamentelor.
S3 – Exersarea barierelor de comunicare. Recunoaşterea barierelor. Exerciții aplicative, jocuri de rol
S4 – Explorarea problemei în asistența socială. Identificarea problemelor, nevoilor, resurselor. Jocuri de rol şi exemplificări prin intermediul unor studii de caz
S5 – Contractul în asistență socială. Definiție, praticularități ale contractului în asistența socială, fazele realizării contractului, clasificarea contractelor în asistența socială
S6 – Planificarea intervenției. Elaborarea unui plan de intervenție
S7 – Întocmirea unei grile de observație. Exemplificări pe situații concrete. Jocuri de rol. Exemplificarea şi exersarea cunoştințelor şi a deprinderilor pentru realizarea observației.
S8 – Verificare pe parcurs
S9 – Construirea unui ghid de interviu. Operationalizarea caracteristicilor interviului în asistență socială. Exersarea şi exemplificarea cunoştințelor şi deprinderilor pentru realizarea interviului inițial
S10 – 11 Exemplificarea şi exersarea deprinderilor de intervievare. Ascultarea activă şi tehnica punerii de întrebări. Deprinderi de explorare în cadrul interviului: încurajarea, parafrazarea, sumarizarea, concretizarea. Deprinderi de aprofundare: clarificarea, interpretarea, confruntarea, împărtăşirea reciprocă a informațiilor, oferirea de sfat şi suport
S12 – Exemplificare şi exersarea cunoştințelor şi a deprinderilor necesare pentru realizarea unor studii de caz. Prezentarea unor modele de anchetă socială, utilizate în instituții de asistență socială. Exersarea cunoştințelor şi a abilităților necesare pentru realizarea unei anchete sociale.
S13 – 14. Analiza comparativă a metodelor de intervenție: intervenție directă vs intervenție indirectă, intervenție de scurtă durată vd intervenție pe termen lung, prezentarea unor studii de caz care să reflecte principalele abordări teoretico-metodologice prezentate în cadrul cusrsurilor. Recapitulare a cunoştințelor şi deprinderilor dobândite pe parcursul semestrului.
Bibliografie obligatorie şi opțională – aferentă celei de la curs

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptarile reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studenții sunt pregătiți pentru a înțelege specificul muncii de asistență socială, a particularităților pe care relația profesională cu clienții le presupune, importanța valorilor și deontologiei profesionale. Studenții vor înțelege importanța profesiei în societatea contemporană. Se va urmări respectarea regulamentului antiplagiat.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	**2 p verificare pe parcurs (scris)** **4 puncte examen scris sesiune**	Subiecte care cuprind cerințe referitoare la înțelegerea tematicii cursului, parcurgerea bibliografiei și operaționalizarea cunoștințelor dobandite	60%
10.5. Seminar/ laborator	**4 puncte** din care: **1.50 p participare la activități și îndeplinirea sarcinilor de seminar** (0.50 prezente, 4 teme a cate 0.25 puncte: identificare probleme, scopuri aferente, generare contract, elaborare plan de interventie, exemplificare relatia problema-scop-sarcini) **2.50 p: studentii vor demonstra că pot transfera cunoștințe teoretice în practica intervievării** (formularea scopului interviului, elaborarea ghidului de interviu, intervievarea propriu-zisă prin utilizarea a cel puțin 3 deprinderi de intervievare); vor reflecta critic asupra experienței de intervievare.	Activitatea de la seminarii pe întreg semestrul	40%
10.6. Standard minim de performanță			
Prezenta la orele de curs este obligatorie in procent de 50%, iar la seminarii în proporție de 70%. Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă care nu este indicată sau nu este indicată corect și complet. Copiatul la examen, la fel ca și plagiatul, atrag nepromovarea examenului in sesiunea respectivă.			

Data completării: 30.09.2018 Semnătura titularului de curs: Aprobat Ribalcan

Semnătura titularului de seminar: Demian F.

Data avizării in catedră 30.10.2018

Semnătura Șefului de departament/ catedră